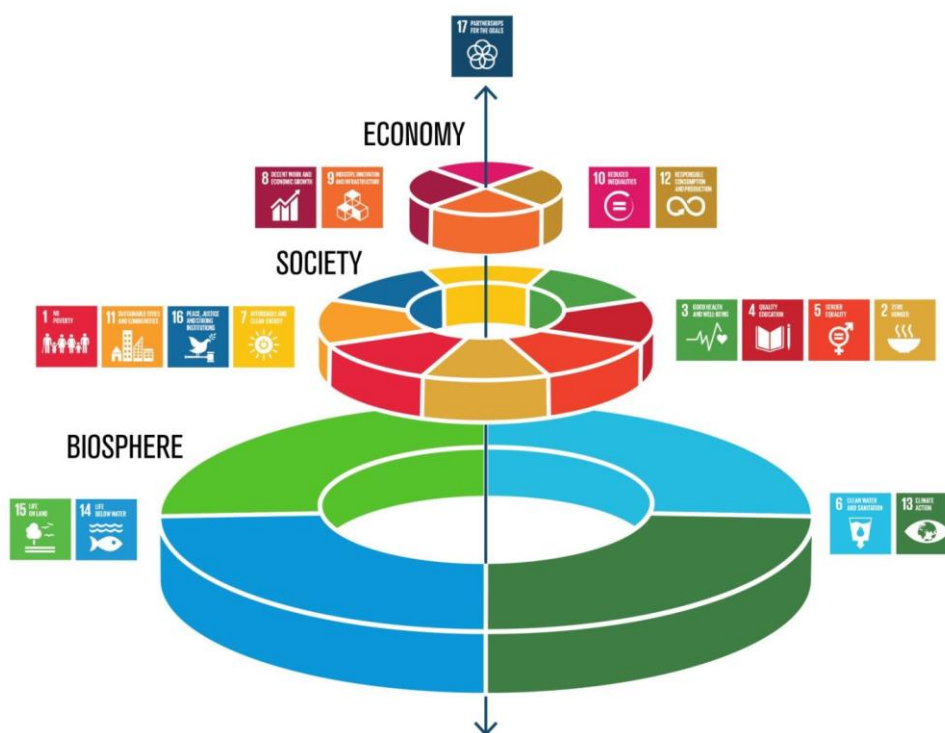

Ansvarlig grønn vekst

- BAMAs bærekraftstrategi

2018 - 2024

Graphics by Jerker Lokrantz/Azote
for Stockholm Resilience Centre

FNs definisjon:

«En utvikling som tilfredsstillers dagens behov uten å ødelegge framtidige generasjoners muligheter til å tilfredsstillere sine behov»

Forord

Verdens befolkning øker, og trenger stadig mere mat. Sunn og bærekraftig mat. Og det er heldigvis et stort samsvar mellom det å spise sunt og det å spise mer bærekraftig: Et slikt kosthold kjennetegnes av et høyt inntak av frukter, grønnsaker, bær, grove kornprodukter og fisk, og et lavt inntak av rødt og bearbeidet kjøtt.

BAMA har ambisjoner om å gi den norske forbruker stadig nye, smakfulle sorter og flere proteinrike produkter, produsert klimasmart og ressurseffektivt, slik at forbruket av sunn og bærekraftig mat øker.

Vi skal fortsette arbeidet for en ansvarlig grønn vekst gjennom dialog og samarbeid i hele verdikjeden. Vi setter oss ambisiøse mål slik at vi *tilbyr de mest bærekraftige produktene*. For oss innebærer dette at produktene vi leverer skal være produsert og håndtert på en slik måte at det ytre miljøet ikke forringes, at de ansattes rettigheter er ivaretatt, og at produktene er ferske og sunne, i tråd med kundenes forventninger. Vårt samarbeid skal gjøre at produksjonen kan opprettholdes for framtidige generasjoner.

Denne bærekraftstrategien kombinerer, supplerer og erstatter BAMAs strategier for samfunnsansvar og for miljø. Gjennom forsknings- og utviklingsarbeid, der vi stadig får ny kunnskap og ny teknologi, skal vi alltid fornye og forbedre oss for å bli mer bærekraftige.

Vi vil være en drivkraft for det grønne skifte, for en omstilling fra en økonomi og verdiskaping basert på fossile ressurser til en bioøkonomisk verdiskaping, basert på fornybare, biologiske ressurser. Det kan vi lykkes med gjennom lønnsom vekst for våre kunder og eiere, og ved å bidra til at forbruket av frukt og grønt øker.

Innledning

BAMA er Norges største aktør innenfor frukt og grønt. Vi foretar innkjøp, produksjon, markedsføring og distribusjon av frukter, bær, grønnsaker, poteter, blomster, fisk og sjømat fra over 80 land. Vår visjon er en sunnere og ferskere framtid. Vi vil bidra til en positiv samfunnsutvikling med et sunnere kosthold, rikt på frukt og grønt.

Ca. 35 prosent av det vi selger i Norge kommer fra norske produsenter, hovedsakelig Gartnerhallen SAs medlemmer. Ca. 65 prosent kommer fra produsenter utenfor landets grenser, også i land der det kan foregå brudd på grunnleggende menneske- og arbeidstakerrettigheter. Vårt viktigste arbeid her er å sørge for kontinuerlige forbedringer i levevilkår, arbeidsforhold og miljø.

Vårt viktigste miljømål er å bidra til redusert matsvinn i hele verdikjeden. Riktig håndtering og emballering av produktet fra høsting til forbruk er nødvendig for å opprettholde optimal kvalitet og redusere svinn i hele verdikjeden.

Våre krav og våre mål for hvordan vi forhandler og handler, pakker, transporterer, produserer og leverer til våre kunder avgjør vår bærekraft.

BAMA har som overordnet mål å tilby de mest bærekraftige produktene, ved

- ansvarlig grønn vekst, til beste for produsenter, ansatte, lokalsamfunn, kunder og miljø
- god produktkvalitet, med sunn, fersk og smakfull mat
- overgang til sirkulærøkonomi, der avfall er en ressurs og alle ressurser utnyttes effektivt
- bruk av fornybare ressurser, som erstatter bruken av fossile ressurser

Strategien inneholder 23 mål som skal nås innen 2024, dersom ikke noe annet er angitt. Bærekraftstrategien er konkretisert gjennom flere BAMA retningslinjer, strategier og konkrete handlingsplaner, og det rapporteres årlig på status.

Ansvarlig grønn vekst

- til beste for produsenter, ansatte, lokalsamfunn, kunder og miljøet

Produktene BAMA kjøper og selger er i seg selv biologiske og grønne, men vår aktivitet for å bringe produktene fram til våre kunder belaster miljøet ved at produksjonen påvirker det biologiske mangfoldet, forbruker vann og kan forurense det ytre miljø. Å produsere og høste er arbeidsintensivt og kan være belastende for alle som jobber i en plantasje, ute på et jorde, inne i et drivhus eller på et pakkeri.

BAMA vil bygge videre på den praksis som er etablert i samarbeid med leverandører, interessegrupper og myndigheter, både i Norge og internasjonalt. En ansvarlig grønn vekst innebærer at BAMA erkjenner sitt ansvar og tar en aktiv samfunnsrolle overfor norske forbrukere, næringsliv og myndigheter. BAMA vil fortsette arbeidet med å bli mer bærekraftig i hele verdikjeden, og gjennom forskning, innovasjon og produktutvikling sikre kunnskapsbasert vekst.

Ansvarlighet innebærer åpenhet om de produktene vi presenterer. Vårt løfte om å *tilby de mest bærekraftige produktene* vil bli fulgt av en bærekraftsindikator for et utvalg av våre viktigste produkter. Bærekraftindikator skal angi produktets viktigste fotavtrykk i et bærekraftperspektiv, uttrykt kvantitativt (som klimagassutslipp per kg produkt, vannforbruk per kg mv) og kvalitativt (som produsert i tråd med prinsippene for integrert plantevern, med optimal emballasje mv).

Derfor er BAMAs mål innen 2024 å:

1. Bidra til at myndighetenes mål om «5 om dagen» kan nås
2. Utvikle og innføre en bærekraftsindikator for utvalgte produkter
3. Øke omsetningsverdien av norske frukter, bær, grønnsaker og poteter med 150 % innen 2030
4. Utvikle nye smakfulle produkter og ha 20 % salg via nye sorter/løsninger
5. Gjennom dialog og tilsyn sikre at leverandørene følger BAMAs etiske retningslinjer
6. Miljøfyrtårnsertifisere nasjonal virksomhet
7. Gjennomføre alle innkjøp i tråd med BAMAs retningslinjer

God produktkvalitet

- med sunn, fersk og smakfull mat

Frukt, bær, poteter og grønnsaker er noe av det sunneste og mest miljøriktige å spise. Som Norges største aktør innenfor frukt og grønt er det avgjørende for BAMA at alle kunder, dagligvarekjeder, storkjøkken og forbrukere, kan stole på våre produkter: De skal være trygge å spise. Gjennom hele vår verdikjede skal vi sørge for fristende, ferske produkter til best mulig kvalitet, helt fram til forbruker.

BAMA har tatt en ledende rolle i utvikling av frukt og grønt både i Norge og internasjonalt: Våre produkter er sporbare, vi har god temperaturstyring og utvikler verktøy for å optimalisere bruken av emballasje på hver enkelt varegruppe. Framover vil satsingen på nye smakfulle sorter og produkter bli prioritert. Økt forbruk av frukt og grønt vil skje raskest når gode smaksopplevelser skapes.

Derfor er BAMAs mål innen 2024 å:

8. Redusere matsvinnet med 50 % i nasjonal virksomhet fra 2016 til 2025
9. Optimalisere emballasjen på minst 80 % av produktene
10. Satse på forskning, utvikling og innovasjon for nye og forbedrede produkter og emballasje
11. Levere 100 % av produktene uten sykdomsfremkallende bakterier eller rester av plantevernmidler som overstiger myndighetenes grenseverdier
12. Kunne spore 100 % av produktene tilbake til leverandør og opprinnelse innen 4 timer
13. Sikre ferske produkter ved at 100 % av transportene tilfredsstiller temperaturkrav

Overgang til sirkulærøkonomi

- der avfall er en ressurs og alle ressurser utnyttes effektivt

En sirkulærøkonomi innebærer å gå fra en lineær bruk og kast-økonomi til en økonomi der ressursene ikke går til spille, men brukes til stadig nye produkter. Dette innebærer også å velge riktig ressurs til formålet og bruke ressurser effektivt. Sirkulærøkonomi forutsetter samarbeid i verdikjeden, der noe som anses som avfall i et ledd kan få verdi i et annet ledd, og der man sammen skaper en kultur og en økonomi for gjenbruk, gjenvinning og utnytting av ressurser – i alle ledd.

Produksjonen av frukt og grønt kan planlegges, men ikke styres. Skadegjørere dukker opp, temperatur og regn er viktige innsatsfaktorer som varierer og som påvirker produksjonen. Vi opplever både at våre leverandører får overproduksjon og at store deler av en avling blir uegnet som mat. Begge deler må håndteres i sirkulærøkonomien. BAMA har tradisjon for å ta ansvar når slike situasjoner oppstår, og kultur for å ta initiativ til samarbeid for å finne gode, praktiske løsninger for optimal ressursutnyttelse.

Derfor er BAMAs mål innen 2024 å:

14. Sørge for at 0 % av matavfallet går til forbrenning
15. Kildesortere minst 92 % av avfallet i fraksjoner som gjenbrukes og materialgjenvinnes
16. Energieffektivisere egen virksomhet med 15 %
17. Ha 100 % materialgjenvinnbar emballasje, og 30% resirkulert plastemballasje
18. Øke fyllingsgraden i transport

Bruk av fornybare ressurser

- som erstatter bruken av fossile ressurser

BAMAs kjerneaktivitet er kjøp og salg av frukt og grønt, som jo i seg selv er fornybare ressurser. Men vi bruker fortsatt fossile ressurser til å pakke, emballere, transportere og foredle frukt og grønt. Å erstatte de fossile ressursene med fornybare er helt avgjørende for å redusere klimaendringene, og dermed sikre ressursgrunnet for kommende generasjoner.

Hele verden rammes av klimaendringer, men endringene varierer mye. Klimaendringene vil blant annet påvirke tilgangen på mat og vann og kvaliteten på avlinger over hele verden. Den største kilden til klimagassutslipp er produksjon og bruk av energi, som utgjør ca. 70 prosent.

BAMA transporterer mye, og har store utslipp av klimagasser fra transport. Vi stiller krav til innkjøp av transporttjenester, vi prioriterer båt og tog der vi kan, og vi jobber kontinuerlig for å øke fyllingsgraden i transporten, også gjennom å utvikle nye emballaseløsninger. BAMAs øvrige aktivitet gir også utslipp av klimagasser. Vi vil derfor redusere utslipp der det er mulig.

Derfor er BAMAs mål innen 2024 å:

19. Redusere CO₂-utslippene fra transport
20. Bruke 100 % fornybart drivstoff nasjonalt
21. Bruke 100 % fornybar energi i egne bygg
22. Ha egenprodusert fornybar energi ved å installere solfanger, solceller og/eller jordvarme
23. Fjerne bruken av fluorgasser

Etterord

BAMA arbeider kontinuerlig med å bli mer bærekraftig, og gjennom fortsatt og forsterket samarbeid med leverandører og kunder tar vi ansvar i hele verdikjeden.

Gjennom forskning, innovasjon og produktutvikling skal vår utvikling være kunnskapsbasert og sikre en ansvarlig grønn vekst.

Ansvarlighet innebærer åpenhet om de produktene vi presenterer. Vårt løfte om å *tilby de mest bærekraftige produktene* vil bli fulgt av en bærekraftsindikator på et utvalg av våre viktigste produkter.

Vår visjon: En ferskere og sunnere framtid

Vårt ansvar: Stimulere til økt forbruk av frukt og grønt

Vårt løfte: Tilby de mest bærekraftige produktene